

Společně tvoříme budoucnost Moravskoslezského kraje

**Zpráva o naplňování
Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje
za rok 2020**

Mgr. Radim Fojtík, Mgr. Jarmila Csanková
oddělení strategického plánování, KÚ MSK
Ostrava, březen 2021

Obsah

Úvod	3
1 Podnikavější a inovativnější kraj	4
Sledované indikátory	5
Strategické projekty	6
2 Vzdělanější a zaměstnanější kraj	7
Sledované indikátory	8
Strategické projekty	9
3 Zdravější a soudržnější kraj	10
Sledované indikátory	11
Strategické projekty	11
4 Čistější a zelenější kraj	12
Sledované indikátory	13
Strategické projekty	14
5 Propojenější a chytřejší kraj	15
Sledované indikátory	16
Strategické projekty	17
6 Atraktivnější a kulturnější kraj	18
Sledované indikátory	19
Strategické projekty	19
Závěr	20

Úvod

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje pro období 2019–2027 (dále jen Strategie) byla schválena zastupitelstvem kraje usnesením č. 14/1717 ze dne 12. 12. 2019. Tato krajská Strategie je zpracována jako střednědobý dokument dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, a určuje ve stanoveném období zaměření a cíle rozvoje kraje, zejména s ohledem na dynamický a vyvážený rozvoj kraje a jednotlivých částí jeho území. Obsahuje dlouhodobou vizi, určuje prioritní témata rozvoje, stanovuje strategické oblasti změn, kterých chce kraj dosáhnout, navrhuje opatření a typové aktivity, i návrhy strategických projektů, jež mají k dosažení cílů vést.

Hlavním principem realizace a naplňování strategických cílů je kontinuální příprava a podpora vzniku projektů, které mají potenciál strategické změny. Jde jak o individuální projekty investičního charakteru, jejichž nositelem je přímo kraj nebo je spolufinancuje společně s partnery v území, tak také o projekty menší, které mají potenciál dosáhnout požadované strategické změny.

Rok 2020 je prvním rokem platnosti Strategie. Shodou okolností se jedná taktéž o rok, kdy na společnost udeřila epidemie koronaviru a spolu s ní široká škála vládních opatření a restrikcí. Mnohá opatření měla zásadní vliv na vývoj ekonomické situace, na vzdělávání, zdravotnictví, sociální služby a na realizaci strategických projektů. Epidemie zásadním způsobem ovlivnila život obyvatel nejen Moravskoslezského kraje.

S ohledem na tyto skutečnosti je třeba vnímat přístup k hodnocení naplňování Strategie. Tato Zpráva se snaží poskytnout ucelený obraz dokumentu prostřednictvím stanovených indikátorů prioritně za rok 2019 a v některých případech současně také za rok 2020 (s ohledem na dostupnost dat) – vždy k 31.12. daného roku. Ta data, která dostupná jsou, je třeba pečlivě interpretovat s ohledem na mimořádné skutečnosti. V některých případech byly vytvořeny mapové aplikace, které mnohem lépe demonstrují sledovaný jev.

Pojetí této Zprávy je proto stručné – jedná se de facto o tzv. „nultou“ Zprávu naplňování Strategie. Stav naplňování strategických projektů je znázorněn pro přehlednost graficky a postupně bude přidáván odkaz na web vytvořený primárně pro účely Strategie www.hrajemskrajem.cz, ve kterém se lze o daném strategickém projektu, resp. balíčku, dozvědět více informací.

Tato Zpráva bude předložena na vědomí na jednání Regionální stálé konference Moravskoslezského kraje, která je klíčovým řídicím a koordinačním seskupením.

Zpracovatelem této Zprávy je oddělení strategického plánování, odbor regionálního rozvoje a cestovního ruchu, Krajský úřad Moravskoslezského kraje.

1 Podnikavější a inovativnější kraj

Hlavní pozornost regionů a měst při rozvoji prostředí pro podnikání a inovace míří do oblastí vzdělávání, výzkumu a vývoje, služeb podpory zakládání a růstu mladých firem, rozvoje sítí spolupráce či atmosféry a image regionu. Rozhodující ingrediencí úspěchu je schopnost mnohostranné spolupráce zaměřené na formulaci společných strategických projektů a následně jejich profesionální realizaci. Jedná se o projekty, které cílí na řešení zásadních společných potřeb, které nemohou firmy ani jiné organizace samostatně vyřešit.

Ekonomika kraje již tři dekády prochází náročnou strukturální proměnou. Přejít od centrálně plánované ekonomiky založené na energeticky a surovinově náročných oborech probíhá v podmínkách zrychlujícího se technologického vývoje a zesílené soutěže měst a regionů o talentované lidi a investice. Intenzita podnikatelské činnosti v regionu výrazně ovlivňuje současnou a budoucí prosperitu jeho obyvatel. Moravskoslezský kraj patří zatím v rámci České republiky k regionům s nejnižší intenzitou podnikání.

Krajská a místní samospráva mohou pro urychlení této druhé fáze transformace mnohé udělat. Vedle zajištění kvalitní infrastruktury a základních veřejných služeb mohou systematicky investovat do specializovaných organizací na podporu hospodářského rozvoje regionu. V Moravskoslezském kraji byl základní kámen tohoto procesu položen v roce 2017 založením Moravskoslezského inovačního centra (MSIC, a. s.). Rok 2020 byl již třetím rokem úspěšného rozvíjení podnikatelského inovačního ekosystému v Moravskoslezském kraji.

Dosud bylo ze strany MSIC, a. s., obslouženo 278 klientů a uskutečnilo se 373 podpořených změn ve firmách. Pozitivní vývoj inovačního ekosystému Moravskoslezského kraje dokládá např. obsazení prvních dvou míst v soutěži CzechInvest Startup Challenge 2020. První místo získala firma 24Vision z Frýdku-Místku a druhé opavská firma Ullmanna. V předchozích ročnících vždy bodovaly pouze firmy z Prahy nebo Brna. Vodafone nápad roku vyhrála firma SprayVision, taktéž z Moravskoslezského kraje. Celosvětový žebříček nejprogresivněji se vyvíjejících regionů a měst, který vychází pod názvem StartupBlink Ecosystem Report, ukázal, že Ostrava poskočila ve světové konkurenci o 100 míst nahoru a zaznamenala tak největší posun ze všech českých měst.

Koronavirová epidemie významně zasáhla do mnoha podnikatelských aktivit. Důsledky bude zřejmě možné vyhodnotit až s delším časovým odstupem. Moravskoslezský kraj se snažil podnikatelům nelehkou dobu usnadnit vznikem projektu Rychlá rada. Zapojil do něj své spolupracující agentury a obchodní organizace a další partnery. Portál Rychlá rada poskytuje především rychle, jednoduše a zdarma orientaci v nabízené podpoře z regionálních, státních i evropských programů. V roce 2020 bylo zodpovězeno celkem 195 dotazů živnostníků, podnikatelů a firem.

Sledované indikátory

1.1 Podnikaví lidé

Počet firem podpořených v rámci programů podpory podnikání v MSK

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
18	31	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: KÚ MSK, 2021

Počet ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou k 31.12.

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
255 042	258 300	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ, RES, 2021

1.2 Vznik a růst firem

Pro účely prezentace množství firem a provozoven sídlící v Moravskoslezském kraji byla vytvořena [mapová aplikace](#). Aplikace obsahuje informace o sídle firmy, po jeho výběru se zobrazí atributové okno s vybranými informacemi. V aplikaci můžete hledat firmy v okolí, skupinově data filtrovat (podle odvětví činnosti a kategorie počtu zaměstnanců), měnit mapový podklad či si mapu vytisknout nebo stáhnout.

Počet firem (aktivních s více než 25 zaměstnanci)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
2456	2459	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Bisnode ČR, 2021

Hrubý domácí produkt (v mil. Kč)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
516 623	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

1.3 Podnikatelský a inovační ekosystém

Míra ekonomické aktivity (v %)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
59	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

Počet zaměstnanců v podnikovém vývoji

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
2 945	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

1.4 Výzkum a vývoj

Podíl kraje na celkových veřejných výdajích na výzkum a vývoj v ČR (v %)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
4,97	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

Výdaje na vědu a výzkum (mil. Kč)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
5 546	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

1.5 Velké firmy

Tržby za přímý export výrobků a služeb průmyslové povahy (mil. Kč)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
535 123	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka MSK, ČSÚ, 2021

Přehled významných zaměstnavatelů (vyjma veřejných subjektů)

Název subjektu	Kategorie počtu zaměstnanců CZ
TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s.	5 000 - 9 999 zaměstnanců
Liberty Ostrava a.s.	5 000 - 9 999 zaměstnanců
OKD, a.s.	5 000 - 9 999 zaměstnanců
H R U Š K A, spol. s r. o.	4 000 - 4 999 zaměstnanců
Varroc Lighting Systems, s.r.o.	3 000 - 3 999 zaměstnanců
Brose CZ spol. s r.o.	2 500 - 2 999 zaměstnanců
Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o.	2 500 - 2 999 zaměstnanců
Tieto Czech s.r.o.	2 500 - 2 999 zaměstnanců
Hanon Systems Autopal s.r.o.	1 500 - 1 999 zaměstnanců
BRANO a.s.	1 500 - 1 999 zaměstnanců
Veolia Energie ČR, a.s.	1 500 - 1 999 zaměstnanců
SUNGWOO HITECH s.r.o.	1 500 - 1 999 zaměstnanců
Teva Czech Industries s.r.o.	1 500 - 1 999 zaměstnanců
...	

[Mapová aplikace firem a provozoven v Moravskoslezském kraji](#)

Zdroj: Bisnode ČR, 2021

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Podnikavý region	☺	☺	☺	☺		
Digitální inovační hub	☺	☺	☺			
Smart and Green District	☺					
Pohornická krajina	☺	☺	☺			
Expat centrum Ostrava	☺	☺	☺			
ATIC						☺

2 Vzdělanější a zaměstnanější kraj

Posílení veřejných výzkumných a vývojových kapacit v kraji nelze dosáhnout bez účinné spolupráce místních aktérů s centrálními orgány státu. Posilování kvality ve výzkumu by mělo být prioritně zacíleno na tematické oblasti, v nichž již bylo dosaženo minimální kritické masy (např. moderní energetika, informační technologie ad.). Právě v těchto oblastech lze snadněji a rychleji dosáhnout mezinárodní excelence, a tím atraktivity.

Hlavní identifikované problémy v oblasti vysokého školství, které by měly být řešeny: Nemoderní stávající vzdělávací kapacity (včetně přístrojového vybavení a pomůcek), které nevyhovují novým trendům ve vzdělávání, nekonkurenceschopná vzdělávací infrastruktura při srovnání s VŠ z vyspělých zemí. Stagnující anebo klesající výsledky gramotností v mezinárodních testováních. Nedostatečné materiální, technické a personální zabezpečení programů celoživotního vzdělávání/univerzity třetího věku.

Kvalita a prestiž vzdělávacích institucí, zejména vysokých škol, je důležitou podmínkou pro rozvoj kraje. Současný vývoj počtu studentů vysokých škol je v Moravskoslezském kraji nepříznivý a není ovlivněn pouze demografickými změnami. Vzhledem k uvedenému trendu je žádoucí, aby se kraj zasadil o růst podílu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel a kladl důraz na kvalitu jejich studia pro potřeby dynamicky se rozvíjející ekonomiky.

Hlavními potřebami v oblasti středního školství jsou: podpora vybudování a vybavení odborných učeben se zaměřením na výuku cizích jazyků, zázemí pro výuku přírodních věd a polytechnického vzdělávání (zejména technické a řemeslné obory). Kraj chce posilovat investice do digitálních kompetencí, měkkých dovedností a čtenářské a matematické gramotnosti žáků a studentů. Rozvoj infrastruktury jednotlivých škol, včetně rekonstrukcí a vybavení je nezbytný pro zkvalitňování výuky a přiblížení školního prostředí praxi. V neposlední řadě je nutný rozvoj spolupráce středních škol se zaměstnavateli.

Rok 2020 byl v oblasti vzdělávání velmi netradiční. Koronavirová epidemie významně zasáhla do všech stupňů vzdělávání. Školy byly nuceny přejít na distanční výuku, což přineslo řadu problémů, od materiálního vybavení až po tlak na kompetence učitelů, žáků a studentů. V mnohých školách však byly nastartovány pozitivní změny.

V oblasti trhu práce a zaměstnanosti došlo taktéž k mnoha změnám. Některé obory činností byly epidemií zasaženy velice citelně. Nutnost práce z domova urychlila zavádění digitálních aplikací a rozvoj různých distančních služeb. Bez ohledu na koronavirovou epidemii ovšem pokračuje postupné ukončování těžby uhlí v Moravskoslezském kraji. Pro zmírnění dopadů tohoto procesu na trh práce, Moravskoslezský kraj podpořil vznik projektu Moje místo. Jedná se o rychlou a bezplatnou pomoc při hledání nebo změně zaměstnání.

Sledované indikátory

2.1 Moderní vzdělávání a kompetence pro život

Míra nezaměstnanosti (k 31.12)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
3,7	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

2.2 Atraktivní vysoké školy

Podíl obyvatel s VŠ vzděláním (%)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
16,1	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

2.3 Kariérové poradenství

Míra zaměstnanosti (v %)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
56,9	55,9	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

2.4 Kvalitní pracovní místa

Průměrná hrubá měsíční mzda

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
32 845	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

2.5 Inovace při snižování dlouhodobé nezaměstnanosti

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (déle než rok) na celkovém počtu nezaměst. (v % k 31.12.)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
31	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Služby pro volbu kariéry a uplatnitelnosti na trhu práce MSK	☺	☺	☺			
Modernizace školního statku v Opavě	☺	☺	☺	☺	☺	
Technologická a podnikatelská akademie	☺	☺	☺			
Dílny na Střední odborné škole ve Frýdku-Místku	☺	☺	☺	☺	☺	
Fakulty sportu a umění OSU	☺	☺	☺	☺		
Ekonomická fakulta	☺	☺				
Centra profesního vzdělávání SLU	☺	☺				
OKAP II.	☺	☺	☺			
InfoReg	☺	☺				
C-HUB	☺	☺				

3 Zdravější a soudržnější kraj

Moravskoslezský kraj trápí neuspokojivá dostupnost zdravotní péče v řídce zalidněných a hůře dostupných oblastech (týká se především západní a severozápadní části kraje). Počty akutních lůžek jsou dostatečné, naopak chybí lůžka následné péče. Je identifikována potřeba investic do infrastruktury poskytovatelů zdravotnické péče. Schází lékaři, zdravotní sestry i sociální pracovníci. Příležitostí je další rozvoj v oblasti digitalizace zdravotnictví. Zvyšuje se průměrný věk obyvatel kraje a roste podíl seniorů v populaci, tudíž je nutný rozvoj geriatrické a následně paliativní a hospicové péče.

K pokrytí celého území Moravskoslezského kraje výjezdovými základnami Zdravotnické záchranné služby patří prioritně vybudování základny v Novém Jičíně. Důležitá je spolupráce mezi všemi složkami IZS v oblasti pořízování vybavení a rozvoje jejich infrastruktury. Moravskoslezský kraj chce podporovat využití digitálních technologií a postupů v oblasti přednemocniční péče pro bezpečnou výměnu informací o pacientech přímo na místě události (ošetření) záchrannou službou, pro potřeby zahájení co nejdříve adekvátní a cílené léčby.

Moravskoslezský kraj patří k největším krajům v ČR a v sociální oblasti má svá specifika. Zatímco se stárnutím populace se potýkají téměř všechny kraje v ČR, dopady ukončování těžebních prací se týkají pouze tzv. uhelných regionů. Dalším specifickým MSK je nedostatečně rozvinutá síť občanských služeb v příhraničních oblastech kraje. Při řešení sociálních dopadů v těchto oblastech (příhraniční, řídce zalidněné oblasti, strukturálně postižené oblasti) jsou jedním z nezastupitelných nástrojů řešení právě sociální služby.

Moravskoslezský kraj pravidelně zpracovává a aktualizuje tzv. Střednědobý plán sociálních služeb. Klíčovým tématem všech střednědobých plánů sociálních služeb v kraji byl (a nadále je) udržitelný rozvoj sítě sociálních služeb reagující na skutečné potřeby identifikované na území kraje. V současné době je v krajské síti sociálních služeb zařazeno více než 700 sociálních služeb poskytovaných více než 200 poskytovateli sociálních služeb. Dlouhodobě je kladen důraz zejména na podporu služeb terénního charakteru, které jsou poskytovány v přirozeném prostředí domovů.

V oblasti zdravotnictví a sociálních služeb se rok 2020 nesl především ve znamení boje proti onemocnění covid. V prvním pololetí se řešil především nedostatek osobních ochranných pomůcek ve zdravotnických zařízeních a také v zařízeních sociální péče. Později pak bylo nutné řešit ohniska nákazy, testování, péči o nemocné a v závěru roku i přípravu na očkování. Přesto se podařilo připravit dotační program kraje na podporu sociálního podnikání. Nadále byly provozovány tzv. Seniorpointy. Kraj spustil projekt BoSmePartyja pro nábor dobrovolníků, kteří vypomáhali v nemocnicích, v zařízeních sociální péče, pomáhali seniorům.

Sledované indikátory

3.1 Kvalitní a vysoce odborná zdravotní péče

Počet lůžek různého typu v nemocničních zařízeních a počet lékařů celkem

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
6 436	-	-	-	-	-	-	-	-
5 361	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2020

3.2 Prevence a zdravý životní styl

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
5,75	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2020

3.3 Život v komunitě

Počet sociálních podniků

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
68	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Výroční zpráva klastru SINEC za rok 2019

3.4 Služby společně

Počet lůžek v domovech pro seniory

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
4701	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2020

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Vybavení a rozvoj služeb Zdravotnických zařízení	☺	☺				
Rozvoj kapacity pobytových sociálních služeb pro seniory	☺	☺	☺			
Vytvoření sítě kvalitních a dostupných sociálních služeb odpovídající skutečným potřebám občanů kraje	☺	☺	☺	☺		
Rozvoj komunitních služeb umožňujících život v přirozeném prostředí s využitím přirozených zdrojů	☺	☺	☺	☺		

4 Čistější a zelenější kraj

Kvalita ovzduší je hlavním problémem životního prostředí v Moravskoslezském kraji a přispívá významnou měrou k jeho negativní image. Přes klesající produkci emisí se nedaří adekvátně snížit překračování limitů hlavních škodlivin v průmyslové části kraje. Na uvedeném stavu se podílí emise z velkých zdrojů, lokálních topenišť, dopravy, přeshraniční přenos škodlivin ze Slezského vojvodství a významnou měrou také meteorologická situace.

Ekonomický profil Moravskoslezského kraje se transformuje, postupně se uzavírají uhelné zdroje a blíží se ukončení těžby černého uhlí. Do popředí se dostává důraz na životní prostředí, využití OZE a dalších netradičních zdrojů.

Vzhledem k tradičně průmyslovému profilu kraje a v současné době relativně příznivým cenám tepelné energie může mít trend odchodu od uhelné energetiky významné strategické dopady pro atraktivitu kraje. Problematika se týká také rozvodných sítí, energetického managementu, bezpečnostních prvků a dalších vývojových trendů budoucnosti – akumulace energií, ostrovních systémů atd. Moravskoslezský kraj má za cíl transformaci energetického mixu směrem od závislosti na uhlí k soběstačnosti a využívání nízkoemisních a obnovitelných zdrojů energie. Dalším identifikovaným problémem na úrovni Moravskoslezského kraje je nepřipravenost na radikální změny nakládání s komunálním odpadem.

V intravilánech měst a také v příměstském prostoru stále přetrvává významný počet nevyužívaných a zanedbaných ploch a budov, narostl počet vyloučených lokalit, některé městské části získávají charakter periferií. Přítomnost ekologických zátěží, brownfieldů a nevyužívaných a zanedbaných ploch a budov působí negativně na atraktivitu a image kraje a je jedním z uváděných faktorů majících vliv na rozhodování obyvatel o odchodu z regionu. Dobrou zprávou však je, že existuje několik dotačních titulů na revitalizaci brownfields a to jak pro podnikatelské, tak pro nepodnikatelské využití. Moravskoslezský kraj se snaží podpořit projekty revitalizace brownfields prostřednictvím konzultační činnosti MSID, a. s., a také krajským dotačním programem pro tvorbu projektové dokumentace.

Moravskoslezský kraj chce řešit problematiku dopadů klimatické změny strategicky, v souladu s požadavky udržitelného rozvoje území. Problematika adaptace na klimatickou změnu bude řešena komplexně bez ohledu na *ad hoc* se projevující problémy v oblasti sucha, povodní, vln veder nebo extrémních meteorologických jevů. Zakomponována budou stávající i připravovaná adaptační opatření ve městech a venkovské krajině a na příkladu pohornické krajiny bude demonstrován integrovaný a synergický přístup k resocializaci území postiženého hornickou činností v souladu s principy adaptace. V roce 2020 byla taktéž zpracována Studie dopadu odklonu od uhlí.

Sledované indikátory

4.1 Čisté ovzduší

Průměrné roční koncentrace tuhých látek v ovzduší – data k dispozici 2-3 roky zpětně

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
-	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ČHMÚ, 2021; ČSÚ, 2021

4.2 Prevence vzniku a využití odpadů

Celková produkce všech odpadů (tis. t)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
4 840	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: MŽP, databáze VISOH, 2021

Celková produkce komunálních odpadů (tis. t)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
652	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: MŽP, databáze VISOH, 2021

4.3 Adaptace na dopady klimatické změny

Zpracování adaptační strategie MSK – **ANO** [Adaptační strategie MSK na dopady změny klimatu](#)

Počet ČOV v obcích MSK

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
167	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ČHMÚ, 2021; ČSÚ, 2021

4.4 Šetrné využívání krajiny

Koeficient ekologické stability

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1,35	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

4.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Počet akcí EVVO

Rok 2019:

- DP Podpora vzdělávání a poradenství v oblasti životního prostředí
- Soutěž Ekologická škola v Moravskoslezském kraji ve školním roce 2018/2019
- Poskytování účelových neinvestičních prostředků příspěvkovým organizacím Moravskoslezským krajem aktivity v zahradách
- Poskytování účelových neinvestičních prostředků příspěvkovým organizacím Moravskoslezským krajem extra akce
- Individuální dotace

Rok 2020:

- DP Podpora vzdělávání a poradenství v oblasti životního prostředí
- Poskytování účelových neinvestičních prostředků příspěvkovým organizacím Moravskoslezským krajem (aktivity v zahradách)
- Individuální dotace
- Vydání publikace Víla Julinka

Zdroj: KÚ MSK, 2021

4.6 Nová energetika

Spotřeba paliv a energií – poslední data k 2017 od ERÚ

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
-	-	-	-	-	-	-	-	-

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Pohornická krajina						
Materiálové a energetické využití odpadů						
Čisté ovzduší						
Energetické úspory ve veřejných budovách MSK						
Centrum pro výzkum energetické a sociální změny (REFRESH)						

5 Propojenější a chytřejší kraj

Moravskoslezský kraj svou polohou na křižovatce dopravních tahů, charakterem území s intenzivní urbanizací, polycentrickým uspořádáním sídelní aglomerace a průmyslovou tradicí je předurčen k dopravní přitažlivosti pro tranzitní, cílovou a zdrojovou dopravu. Zájmem Moravskoslezského kraje je dokončení páteří dopravní sítě pozemních komunikací, železnic, ale i návazné logistiky a letecké dopravy.

Technické parametry dopravní sítě v regionech v ČR obecně nevyhovují požadavkům na odpovídající napojení na páteří infrastrukturu. Na regionálních silnicích je ve špatném, velmi špatném nebo havarijním stavu identifikována čtvrtina mostů. Problémy přináší také nevhodné trasování stávající silniční sítě a úzká hrdla v této infrastruktuře. Nedostatečná, neprovázaná a nekvalitní infrastruktura způsobuje zvýšenou zátěž životního prostředí emisemi látek znečišťujících ovzduší, hlukovou zátěž především v zastavěných oblastech a v neposlední řadě ohrožuje bezpečnost dopravy.

Cílem navrhovaných opatření EU je přispět k hospodářské, sociální a územní soudržnosti prostřednictvím kvalitního napojení sekundárních a terciárních uzlů na páteří sítě s důrazem na transevropskou dopravní síť komunikacemi s vyhovujícími dopravně technickými a kapacitními parametry. Plánované intervence jsou v souladu s doporučeními EK formulovanými ve Zprávě o ČR 2019, která mj. poukazuje na nedostatečné investice do silniční infrastruktury a zdůrazňuje potřebu řešit regionální rozdíly v přístupnosti TEN-T. Navrhované intervence současně mají potenciál přispět k dosažení cíle snížení emisí skleníkových plynů podle tzv. Zelené dohody pro Evropu mimo jiné tím, že zlepší nákladní dopravě dosažitelnost přestupu na železnici/kombinovanou dopravu a podpoří fungování efektivního systému regionální veřejné dopravy, pro kterou silnice II. tříd tvoří páteř.

Správa silnic Moravskoslezského kraje každoročně aktualizuje tzv. Bílou knihu, což je komplexní materiál Moravskoslezského kraje, který systematicky mapuje stav komunikací II. a III. třídy na území kraje a vyhodnocuje potřebnost investic, rekonstrukcí a modernizací na této silniční síti. Bílá kniha je využívána k tvorbě krátkodobých investičních plánů (plánovací období 1–2 roky) a také k tvorbě plánů střednědobých (plánovací období 3–5 let) i koncepčních úvah s horizontem nad 10 let. Svým pojetím jde o materiál otevřený. Bílá kniha vychází z dlouhodobé Koncepce rozvoje dopravní infrastruktury Moravskoslezského kraje.

Moravskoslezský kraj si klade do roku 2027 za cíl množství změn. Zrychlí se napojení kraje na okolní aglomerace. Dojde k zahájení výstavby vysokorychlostní železniční tratě. Bude zajištěno napojení letiště Leoše Janáčka na ekonomická centra světa skrze letištní uzel mezinárodního významu. Zlepší se napojení západních částí kraje na dálniční síť. Prostřednictvím uzlů kombinujících různé typy přepravy budou moct infrastrukturu využívat i lidé z odlehlejších částí kraje. V roce 2020 byl zahájen provoz pravidelné letecké linky z Ostravy do Varšavy.

Sledované indikátory

5.1 Podpora řešení chytřejšího kraje

Základní sídelní jednotky (ZSJ) pokryté internetem 30Mb+ (abs. počet a v % z počtu ZSJ MSK)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1 525 60,20 %	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Český telekomunikační úřad, 2021

5.2 Podpora udržitelné mobility

Přeprava cestujících ve veřejné autobusové dopravě v roce (v tis. osob)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
33 844	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ, 2021

5.3 Přechod k nízkouhlíkové a bezemisní dopravě

Podíl emisí CO a CO₂ z indiv. osobní dopravy na celkové produkci emisí z dopravy (%)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
CO 84,5 CO ₂ 60,5	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Zpráva o stavu ŽP v MSK, MŽP, 2021

5.4 Vnější dostupnost kraje

[Mapová aplikace](#) zobrazuje základní informace ohledně průměrných intenzitách vybraných typů automobilové dopravy na dálniční a silniční síti Moravskoslezského kraje. Jedná se o výsledky celostátního sčítání dopravy z let 2000, 2005, 2010 a 2016, jež na sebe metodicky navazují.

Délka dálniční a silniční sítě (I., II., III. třídy) v MSK (v km)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
3 480	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ, ŘSD, 2021

5.5 Integrovaný záchranný systém

Počet nehod celkově a počet nehod s následky na životě nebo zdraví do 30 dnů po nehodě v MSK

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
10 250 1 989	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Propojení kraje – datová síť	☐					
Rozvoj nízkoemisní mobility v kraji	☐	☐	☐			
Rozvoj Letiště LLJO	☐	☐				
Modernizace železniční infrastruktury	☐	☐	☐	☐		
Modernizace / výstavba silniční sítě v MSK	☐	☐	☐	☐		
Rozvoj IZS	☐	☐	☐	☐		
Tramvajová trať – Ostrava – Havířov – Karviná	☐	☐				
Dynamický dopravní dispečink MSK	☐	☐	☐			
Vysokorychlostní trať Ostrava – Praha	☐	☐				
Geoportál	☐	☐				

6 Atraktivnější a kulturnější kraj

Společnost vnímá kulturní dědictví, udržitelný cestovní ruch a na nich založené ekonomické činnosti jako prostředek k řešení řady výzev souvisejících s rozvojem místního potenciálu, zachováním kulturního dědictví pro další generace, vyrovnáváním meziregionálních rozdílů, a to zvláště v těch oblastech, kde není potenciál pro další ekonomické činnosti. Využití kulturního dědictví podporuje integrovaný sociální, hospodářský a environmentální rozvoj a přispívá k rozvoji udržitelného cestovního ruchu a k rozvoji kulturních a kreativních odvětví. Udržitelný cestovní ruch přispívá k podpoře zaměstnanosti a podnikání, rozvoji infrastruktury a vybavenosti destinací, rozvoji volnočasových i kulturních aktivit v regionech využitelných pro návštěvníky i pro rezidenty. Udržitelný cestovní ruch představuje významné socio-ekonomické odvětví a umožňuje maximální využití potenciálu přírodního a kulturního dědictví. Udržitelný cestovní ruch představuje nástroj zvyšování kvality života v regionech a předcházení vysídlování obyvatelstva z regionů.

Moravskoslezský kraj disponuje významným kulturním a přírodním dědictvím. Na území kraje se nachází, mimo jiné, 20 národních kulturních památek a 3 chráněné krajinné oblasti pokrývající šestinu území. Dolní oblast Vítkovice je třetí nejnavštěvovanější národní kulturní památka, která je evropským vzorem pro revitalizace brownfieldů a unikátním příkladem inovativního využití kulturního dědictví s dopadem do území.

Bohatý potenciál kulturního dědictví není dostatečně využíván pro změnu image kraje a identitu jeho obyvatel. Chybí relevantní data pro oblast kultury. Některá atraktivní místa v Beskydech a Jeseníkách mají natolik vysokou návštěvnost (Praděd, Lysá hora, Pustevny), že to ohrožuje chráněné hodnoty území. Dílčí části kraje, zatížené těžbou, nebo průmyslem, trpí poškozeným životním prostředím.

Podpora kreativity a lidského talentu představují důležitou aktivitu pro změnu image kraje. Moravskoslezský kraj má vybudovanou identitu jako průmyslový region. Je poměrně složité hluboce vžitou kulturu a identitu přebudovávat. Moravskoslezský kraj se definuje pro 21. století jako znalostní region. K tomu může přispívat rozvoj nových pracovních míst založených na kultuře. Tím dojde k posílení podnikání, ale i postupné přeměně identity obyvatel v kraji.

V předchozích letech se dařilo zvyšovat počet návštěvníků kraje. Rok 2019 pak byl rokem rekordním, kdy do kraje přicestovalo více než milion návštěvníků. Rok 2020 poznamenaný koronavirovou epidemií pak znamenal pokles návštěvnosti o necelých 40 % (celorepublikově klesla návštěvnost meziročně o 51 %).

[Mapové aplikace \(pivovary, rozhledny, kulturní památky, koupaliště, autokempy, ...\)](#) vytvořené pro širší veřejnost jsou k dispozici na stránkách Moravskoslezského kraje.

Sledované indikátory

6.1 Podpora řešení chytřejšího kraje

Počet hostů a počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1 015 746	-	-	-	-	-	-	-	-
2 846 835	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

6.2 Živá kultura a kreativita

Počet kulturních a národních kulturních památek

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
2 093	2 098	-	-	-	-	-	-	-
20	20	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

6.1 Podpora řešení chytřejšího kraje

Pro potřeby prezentace množství objektů identifikovaných jako brownfieldy (dle obecně platné definice) byla vytvořena [mapová aplikace](#).

Počet objektů brownfields regenerovaných pro nové využití

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
34	29	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: MSID, MSK, 2021

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Turistické využití Jesenicka						
Turistické využití Beskyd						
Pohornická krajina						
Moravskoslezská vědecká knihovna						
Přístavba Galerie výtvarného umění v Ostravě						
Ostravská koncertní hala						
Muzeum+						
Svět techniky 2020+						

Závěr

Moravskoslezský kraj se musí proměnit, rozvíjet, hledět do budoucnosti, usilovat o nalezení a využití nových příležitostí vlastním úsilím. Jelikož to nemůže zajistit ani způsobit sám stát, musí být proto v krajích fungující, spolehlivé a důvěryhodné instituce, aktivní lidé a jejich skupiny, které se o změnu snaží. K úspěchu Strategie je proto třeba, aby místní hráči, vč. soukromých podniků a neziskových organizací, sami aktivně usilovali o změnu. Účelem je takové aktivity podpořit, mobilizovat místní hráče, vtáhnout je do realizace a podpořit změny.

Rokem 2021 začíná další programové období EU. Vedle již tradičních tematicky zaměřených operačních programů, bude mít Moravskoslezský kraj k dispozici samostatný nástroj pro podporu svých strategických projektů. Jedná se o Operační program spravedlivá transformace (OP ST), který je určen pro strukturálně postižené regiony (Ústecký kraj, Karlovarský kraj a Moravskoslezský kraj). V roce 2020 se intenzivně rozběhly přípravy na využití tohoto nástroje.

OP ST bude podporovat projekty zaměřené na vytváření nových pracovních míst, obnovu území po těžbě uhlí či návazného průmyslu, regionálně specifické projekty v rámci podnikatelského prostředí, vědy a výzkumu nebo aktivní politiky zaměstnanosti. Čerpání OP ST je podmíněno zpracováním tzv. Plánů spravedlivé územní transformace.

Sociální výzvy spojené s efektivní a spravedlivou transformací budou vyžadovat diverzifikaci regionálních ekonomik, vytváření nových podnikatelských příležitostí a zvyšování a změnu kvalifikace a kompetencí pracovníků, stejně jako zesílenou podporu obnovitelné energie, energetické účinnosti a rekultivace kontaminovaných území. Aby se splnily tyto transformační výzvy, byla identifikována vysoká prioritní investiční potřeba.

Moravskoslezský kraj proto uzavřel memorandum o spolupráci s Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou (ČMZRB). V souvislosti s transformací regionu a odchodu od uhlí plánuje kraj investovat do rozvoje infrastruktury, revitalizace pohornického území a dalších projektů. ČMZRB pomůže s jejich posouzením a poskytne vhodnou formu financování.

V neposlední řadě je třeba zmínit, že kraj podepsal se zástupci České spořitelny smlouvu o poskytnutí dlouhodobého investičního úvěru. Ta umožní za velmi výhodných podmínek čerpat v letech 2021 až 2024 finanční prostředky v celkovém objemu 3 miliard korun. Tento úvěr bude kraj splácet v letech 2026 až 2035 rovnoměrnými ročními splátkami ve výši 300 milionů korun. Moravskoslezský kraj tak nebude v nejbližších letech zatížen zvýšenými splátkami jistiny.

Vzhledem k těmto skutečnostem očekáváme akceleraci realizace mnoha strategických projektů s dopadem na celkovou transformaci kraje až v období 2023+.

